

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 136/2026-41

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Peter Franko, advokátska kancelária s.r.o., Námestie osloboditeľov 3/A, Košice, proti postupu Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 15P/139/2025 a proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 4CoP/106/2025-37 z 27. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu rodinného a súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj práva na ochranu rodinného a súkromného života podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v záhlaví označeným uznesením krajského súdu a postupom okresného súdu, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi finančné zadost'učinenie vo výške 2 000 eur a náhradu trov konania, ktoré sú oba všeobecné súdy povinné uhradiť sťažovateľovi spoločne a nerozdielne.

2. Sťažovateľ súčasne navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu z 27. novembra 2025 do rozhodnutia vo veci samej. Taktiež navrhoval vydať rozhodnutie o dočasnom opatrení, ktorým ústavný súd dočasne do rozhodnutia vo veci samej (i) odloží právne účinky napadnutého uznesenia krajského súdu do rozhodnutia vo veci samej, (ii) uloží povinnosť

(matke) [REDACTED], aby sa dočasne do rozhodnutia vo veci samej zdržala výkonu práv a povinností, ktoré jej vyplývajú z napadnutého uznesenia krajského súdu, (iii) uloží povinnosť, aby sa miestne a vecne príslušný súd zdržal do rozhodnutia vo veci samej výkonu napadnutého uznesenia krajského súdu, a (iv) uloží povinnosť, aby sa miestne a vecne príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zdržal do rozhodnutia vo veci samej výkonu napadnutého uznesenia krajského súdu.

3. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 136/2026-21 z 26. februára 2026 prijal ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v celom rozsahu (výrok I). Zároveň odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu z 27. novembra 2025 do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej (výrok II), uložil [REDACTED], [REDACTED], aby sa zdržala oprávnení priznaných jej napadnutým uznesením krajského súdu z 27. novembra 2025 do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej (výrok III), a návrhu na vydanie dočasného opatrenia vo zvyšnom rozsahu nevyhovel (výrok IV).

4. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že od augusta 2024 je na návrh matky na okresnom súde pod sp. zn. 15P/157/2024 vedené konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED]. Maloletí sa narodili v [REDACTED], kde od narodenia žili, bývali, sú registrovaní v zdravotných systémoch, navštevovali tam predškolské zariadenie. Slovensko navštevovali na účely dovolení a návštev rodiny.

5. V auguste 2025 bola celá rodina na Slovensku na dovolenke, ktorá sa podľa dohody mala skončiť 17. augusta 2025. Matka mala záujem ostať dlhšie, preto sa sťažovateľ do [REDACTED] vrátil sám. Následne mu 25. augusta 2025 oznámila, že sa s deťmi do [REDACTED] nevráti. Maloletý [REDACTED] musel byť 15. septembra 2025 hospitalizovaný v nemocnici spolu s matkou (popálil sa), preto sa sťažovateľ 16. septembra 2025 vrátil na Slovensko a prebral starostlivosť o maloletého [REDACTED]. Na základe vlastnej iniciatívy sa 23. septembra 2025 stretol s kolíznou opatrovníčkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce (ďalej len „okresný úrad“). Následne aj po konzultácii s viacerými orgánmi sťažovateľ odcestoval aj s maloletým [REDACTED] do [REDACTED].

6. Matka podala 30. septembra 2025 na okresnom súde návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti a dočasnej úpravy styku otca s maloletými. Okresný súd uznesením č. k. 15P/139/2025-9 z 20. októbra 2025 návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia zamietol. Proti uzneseniu podala matka odvolanie.

7. Krajský súd napadnutým uznesením z 27. novembra 2025 zmenil uznesenie tak, že nariadil sťažovateľovi (otcovi) odovzdať maloleté dieťa [REDACTED], toho času u otca, do starostlivosti matky [REDACTED] (I), zveril maloleté deti [REDACTED] a [REDACTED] dočasne do osobnej starostlivosti matky [REDACTED] (II), zakázal otcovi vycestovať s maloletými deťmi mimo územia Slovenskej republiky bez súhlasu matky (III), v prevyšujúcej časti návrh zamietol (IV) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (V).

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ uvádza, že už 15. októbra 2025 podal v [REDACTED] žiadosť o návrat maloletého [REDACTED] podľa Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (ďalej len

„Haagsky dohovor“). Holandská centrálna autorita (ministerstvo spravodlivosti) poslala túto žiadosť 11. novembra 2025 na Slovensko. Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže (ďalej len „CIPC“) zaregistrovalo vec pod sp. zn. US/35/25 a vyrozumelo okresný súd a okresný úrad o povinnosti zdržať sa rozhodovania o maloletých na základe čl. 16 Haagskeho dohovoru. Okresný súd však postúpil 19. novembra 2025 spis krajskému súdu, ktorý následne o odvolaní rozhodol.

9. Na základe online mediácie organizovanej 15. decembra 2025 CIPC sa sťažovateľ od matky maloletých dozvedel o konaní o neodkladnom opatrení. Obratom o tom informoval holandskú centrálnu autoritu, ktorá si následne vyžiadala vysvetlenie situácie zo slovenskej strany. CIPC sa listom z 18. decembra 2025 obrátilo na okresný súd so žiadosťou o vysvetlenie. Sťažovateľovi bolo 20. decembra 2025 poštou doručené napadnuté uznesenie krajského súdu.

10. Okresný súd 8. januára 2026 v odpovedi CIPC poprel prijatie informácie o povinnosti zdržať sa rozhodovania, zároveň potvrdil, že okresný úrad takú informáciu v tom čase dostal a bola súčasťou spisu k odvolaciemu konaniu o neodkladnom opatrení na krajskom súde. V ostatnej komunikácii okresný súd CIPC (ktoré disponuje doručenkou o informovaní okresného súdu zdržania sa rozhodovania) potvrdil, že predmetnú informáciu prijal cez interný elektronický systém (eDesk), ale z dôvodu ľudského faktora sa táto informácia nedostala do spisu.

11. Postupom okresného súdu a uznesením krajského súdu došlo podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených práv. Všeobecné súdy sa mali zdržať rozhodovania o rodičovských právach do momentu, kým príslušný orgán nerozhodne, kde má obvyklý pobyt dieťa, teda do momentu, kým nie je určená právomoc súdu. Zároveň tým, že krajský súd ako odvolací orgán nedoručil odvolanie sťažovateľovi, porušil § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku, porušil princíp rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, čo v konečnom dôsledku znamenalo taktiež porušenie sťažovateľom označených práv.

12. Sťažovateľ vyčíta krajskému súdu zmätočnosť pri dokazovaní: (i) uznesenie krajského súdu vychádza len z tvrdení matky a kolíznej opatrovníčky, pričom okresný súd ustanovil okresný úrad za kolízneho opatrovníka pre maloletých až 5. decembra 2025, teda po vydaní rozhodnutia o neodkladnom opatrení; (ii) v čase vydávania uznesenia okresného súdu správa kolíznej opatrovníčky ako dôkaz nebola súčasťou spisu, kolízna opatrovníčka sa vôbec v odôvodnení nespomína, no napriek tomu odvolací súd vychádza z jej správy, ktorá hodnotí skutočnosti po vydaní uznesenia okresného súdu. Krajskému súdu vyčíta aj arbitrárnosť rozhodnutia, keďže sa vôbec nezaoberal obvyklým pobytom maloletých, pre ktorých predstavuje [REDAKOVANÉ] ich obvyklý pobyt (domov) už 2 a trištvrte roka. Krajský súd mal prebrať aj tendenčné závery kolíznej opatrovníčky, ktorou nebol sťažovateľ nikdy kontaktovaný, nebol ňou vyzvaný na poskytnutie súčinnosti a nebola mu adresovaná žiadna požiadavka na spoluprácu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Ústavný súd dáva do pozornosti, že ani prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie postupom podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebráni následnému prieskumu splnenia procesných podmienok konania (m. m. napr.

III. ÚS 167/2021). Avizovaná situácia nastáva aj v prípade sťažovateľa. Po predložení spisu okresným súdom ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal v predmetnej veci dovolanie z 10. februára 2026 (doručené priamo dovolaciemu súdu, ktorý ho obratom 23. februára 2026 postúpil okresnému súdu). V rámci dovolania sťažovateľ informoval dovolací súd o skutočnosti, že 20. februára 2026 podal vo veci ústavnú sťažnosť. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že bola spísaná 10. februára 2026, teda v ten istý deň ako dovolanie, sťažovateľ však túto skutočnosť ústavnému súdu nielenže zamlčal, ale v úvode ústavnej sťažnosti vyvodil záver, že dovolanie nie je proti napadnutému uzneseniu krajského súdu prípustné a jediným opravným prostriedkom je ústavná sťažnosť.

14. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať ústavnými sťažnosťami len za predpokladu, že sa sťažovateľ nemôže ani v budúcnosti nebude môcť domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom využitím takých právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

15. Sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním tejto ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vytvoril stav, keď by o tej istej veci mali súbežne rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací a ústavný súd. V podmienkach právneho štátu, ktorý rešpektuje princíp právnej istoty, však takýto stav nie je ústavne aprobovateľný, pretože by tým mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí ako výsledku prieskumu toho istého individuálneho právneho aktu. Až rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorého právomoc po podaní dovolania predchádza právomoci ústavného súdu, môže v inštančnej postupnosti generovať prieskum v konaní o ústavnej sťažnosti.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľ podaním dovolania aj ústavnej sťažnosti navodil situáciu, ktorú judikatúra ústavného súdu nepripúšťa. Za týchto okolností teda nie je dôvod, aby ústavný súd vstupoval do prebiehajúceho dovolacieho konania a uzurpoval si právomoc súdu rozhodujúceho o mimoriadnom opravnom prostriedku sťažovateľa (a to vrátane otázky, či je dovolanie proti ním napadnutému rozhodnutiu prípustné, čo prezumuje sťažovateľ procesným faktom podania dovolania). Je potrebné dodať, že prípustnosť dovolania je zákonom kogentne určená (nejde o výber dovolacieho súdu podľa charakteru riešenej otázky ako viac alebo menej všeobecne, teda v širšom okruhu prípadov významnej, čo ústavný súd stabilne judikuje). Na posúdenie možnosti podať dovolanie slúži práve inštitút obligátorného právneho zastúpenia, ktorého účel by bol negovaný akceptáciou paralelného uplatnenia viacerých prostriedkov nápravy proti napadnutému rozhodnutiu rôznym orgánom „pre istotu“.

17. Uvedené zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako neprípustnej podľa § 56 ods. 2 písm. d), § 132 ods. 1 (prvá alternatíva) zákona o ústavnom súde, keďže, ako už bolo uvedené, právomoc najvyššieho súdu predchádza právomoci ústavného súdu.

18. Ústavný súd so zreteľom na bod 13 dôvodov tohto uznesenia len opätovne pripomína, že k odmietnutiu ústavnej sťažnosti pristúpil aj napriek jej prijatiu na ďalšie konanie. Daná možnosť vyplýva z úvodnej vety § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorej je odmietnutie ústavnej sťažnosti v rámci predbežného prerokovania len možnosťou. Zo znenia zákona o ústavnom súde implicitne vyplýva, že aj po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je možné návrh z procesných dôvodov odmietnuť, keďže prijatie veci na ďalšie konanie nezakladá prekážku rozhodnutej veci v časti dopadajúcej na splnenie podmienok postupu konania (m. m. napr. III. ÚS 167/2021). Rozhodnutie uznesením je pritom len alternatívou nevyhovujúceho nálezu z rovnakých dôvodov, ak bol konkrétny dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti zistený po jej prijatí na ďalšie konanie.

19. Ústavný súd v závere poznamenáva (pozri odsek 3), že podľa § 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde „odklad vykonateľnosti aj dočasné opatrenie zanikajú najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej...“, čo je pre danú situáciu naplnené právoplatnosťou tohto uznesenia, a to v celom rozsahu účinkov rozhodnutia ústavného súdu uvedeného v odseku 3 tohto odôvodnenia.

20. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v uplatnenej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2026

Libor Duľa
predseda senátu